

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ДВНЗ «ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА АГРОБІЗНЕСУ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО
ВИРОБНИЦТВА ТА БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ»**

21-22 червня 2012 року

м. Херсон – 2012

**ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ
ФЕНХЕЛЮ ЗВИЧАЙНОГО**

*Федорчук М.І. – доктор с.-г. наук, професор,
Макуха О.В. – аспірант*

ДВНЗ “Херсонський державний аграрний університет”

Фенхель звичайний – культура широкого спектру використання та високого потенціалу прибутковості; цінна пряна, ефіроолійна та лікарська рослина. Для різних галузей промисловості (харчової, фармацевтичної, парфумерно-косметичної) фенхель є джерелом сировини природного походження, абсолютно безпечної для життя та здоров'я людини.

Фенхель звичайний належить до високорентабельних культур завдяки досить простій технології вирощування, відносно низьким у порівнянні з вартістю виробленої продукції виробничим витратам. Величина прибутку, одержаного з гектару посівів фенхелю звичайного, на порядок вища, ніж при вирощуванні традиційних польових культур, що дозволяє більш ефективно використовувати виробничі площі, суттєво підвищити віддачу вкладених грошових та матеріальних ресурсів.

Проведені розрахунки підтверджують високу економічну ефективність вирощування фенхелю звичайного за безгербіцидною технологією в богарних умовах південного Степу України. Виробничі витрати на виконання всіх технологічних операцій становлять 5900 грн./га. У структурі витрат найбільша питома вага припадає на придбання добрив, насіння, паливно-мастильних матеріалів – 44 % та оплату праці – 26 %. Виробничі витрати повністю компенсуються виручкою від реалізації продукції, розмір якої залежить від ринкової ціни і обсягу партії.

Головними складовими і одночасно резервами підвищення економічної ефективності виробництва насіння фенхелю є, по-перше, регулювання продуктивності посівів шляхом оптимізації окремих елементів технології вирощування, по-друге, розробка сучасної маркетингової стратегії реалізації продукції.

Сьогодні ринок фенхелю в Україні знаходиться на етапі швидкого становлення. Стабільно високий попит на фенхель зумовлений стрімким розвитком вітчизняної промисловості: налагодженням виробництва лікарських препаратів, косметичних засобів, приправ та спецій. Використання насіння фенхелю в якості сировини для різних галузей промисловості дозволяє охопити одночасно декілька сегментів ринку, звести до мінімуму можливі ризики і успішно позиціонувати продукт на внутрішньому ринку. Крім того, існує можливість залучення додаткових каналів збуту за рахунок експорту продукції до країн Європи та Азії.

Таким чином, вирощування фенхелю звичайного є одним з перспективних, економічно обґрунтованих напрямів розвитку сучасного аграрного бізнесу, важливою умовою стабільного забезпечення сировиною переробної промисловості країни.